

Nervblockader av underben, knä och fot

Vad är en nervblockad?

Nervblockad, även kallat regional anestesi, är en smärtlindringsmetod som innebär att man bedövar enskilda eller grupper av nerver till en utvald del av kroppen med hjälp av lokalbedövningsmedel.

Bedövningens ger både smärtfrihet och muskelslapphet, och effekten sitter i mellan 6 - 24 timmar.

Hur går det till?

Nervblockad för operation av underben, knä eller fot innebär att narkosläkaren lägger lokalbedövningsmedel vid den nervgrupp som går från nedre delen av ryggraden ner till foten. För underben, knä och fotoperationer så läggs bedövningsmedlet oftast via ett stick en bit ovan knät på lårets baksida, men ibland läggs sticket invid ljumsken, eller bak mot klinkan. Före sticket bedövar narkosläkaren huden med lite direktverkande lokalbedövningsmedel.

Oftast läggs blockaden med hjälp av ultraljud och en apparat som ger små ryckningar i benet och fotens muskler, men ibland används bara en av teknikerna. Det kan ta en stund att hitta exakt rätt för att få bästa bedövningseffekt, detta kan upplevas som obehagligt och då kan lugnande medicin ges under tiden. Med hjälp av de två metoderna hittas rätt nerver, och det långverkande lokalbedövningsmedlet sprutas till området runt nerverna.

Varför får jag en nervblockad?

Det finns många fördelar med en nervblockad. Det är en effektiv smärtlindrande metod som ger smärtlindring inte bara under operationen utan fortsätter att verka flera timmar efteråt. En blockad gör att vi ibland kan undvika att söva dig, och endast ge lite rogivande så du mår gott under operationen. Vid en samtidig sövning så kan vi

minska på dosen läkemedel vilket minskar risken för postoperativt illamående, och du återhämtar dig fortare. För dig som har andra sjukdomar kan fördelarna med blockad väga ännu tyngre, och om detta diskuterar du med din narkosläkare.

Vad händer med det bedövade benet?

Bedövningseffekten kommer successivt och full effekt uppnås efter 20 - 45 min. Området som bedövats kommer att kännas bortdomnat och det blir svårt att styra musklerna i benet, och du kommer inte att kunna belasta benet förrän blockaden helt har släppts igen. Hur länge bedövningen sitter i beror på vilken typ av lokalbedövningsmedel narkosläkaren valt, vanligtvis 8 - 24 timmar. Ofta återkommer rörelseförmågan av det bedövade området tidigare än så. Om du fortfarande har bedövningseffekt kvar när du skall hem, är det extra viktigt att du följer de riktlinjer och försiktighetsåtgärder som informeras om nedan.

Hur ska jag hantera mitt bedövade ben?

Så länge bedövningen sitter i får du inte stå eller ens stödja på ditt bedövade ben, eftersom risken finns att du överbelastar benet. Du kommer ha svårt att hålla balansen och risken är stor att du ramlar. Se till att ha någon personal med dig första gången du skall resa dig ur sängen efter att ha fått en bedövning i benet. För att du inte skall råka skada ditt ben när det är bedövat måste du vara uppmärksam. Tänk på att skydda benet mot värme, kyla, tryck, slag och belastning. Var uppmärksam på att upplevelser av värme/ kyla från det bedövade benet kan vara falska signaler som beror på att nerverna är bedövade och inte sänder korrekta signaler till hjärnan. Avsaknad av kraft i musklerna gör att din styrförmåga över benet försämras så länge bedövningen sitter i, och det kan göra att du inte kan hålla balansen.

Vad händer när bedövningen släpper?

När effekten avtar återkommer förmågan att känna smärta, och då behöver du oftast ta smärtstillande mediciner. **De smärtstillande medicinerna har bäst effekt om du tar dem innan du får riktigt ont.** Säg därför till personalen i god tid när du känner att bedövningen börjar släppa, och för dig som gått hem är det viktigt att börja med medicinerna innan bedövningen helt släppts.

Om du går hem samma dag som operationen kommer du att få instruktioner om hur du skall ta dina smärtstillande mediciner för att få bästa effekt, antingen av sköterskorna på den postoperativa avdelningen, eller av den ortopedläkare som skriver ut dig från avdelningen.

Om de smärtlindrande medicinerna du fått inte hjälper, om du upplever att smärtan ändrar karaktär eller omfattar större område än det som är opererat.

Ta genast kontakt med en sjuksköterska på avdelningen, eller ring till postoperativa avdelningen, då det är mycket viktigt att ditt ben blir undersökt.

Vilka är riskerna?

Nervblockader är en metod som sällan ger biverkningar, men det finns ändå några risker.

Nervskador förekommer men är ytterst ovanligt, och än mer ovanligt i och med användandet av ultraljud och muskelryckningsvägledning.

Det finns en liten risk för infektion av nålsticket genom huden, men det undviks genom att vi använder en steril teknik, och tvättar noggrant området före.

Om nålen sticker hål i ett kärl så uppstår en blödning i området, som utvecklas till ett blåmärke.

I mycket sällsynta fall förekommer biverkning av bedövningsmedlet på hjärna och hjärta, och därför kommer du vara uppkopplad till vår övervakningsutrustning när du får blockaden.

Kontaktuppgifter

Frågor som rör själva operationen, avdelningsvistelse med mera tar du med din ordinarie kontakt på ortopedkliniken, detsamma gäller frågor angående bedövningen före operationen.

Har du frågor som rör **din bedövning** efter att du gått hem, ringer du den postoperativa vårdavdelningen.

Telefon: 033 – 616 30 90

Du kan läsa mer om diagnoser, undersökningar, behandlingar och läkemedel på www.1177.se, landstingens och regionernas gemensamma webbplats för råd om vård.

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Anestesiklinik, Anestesi operation och intensivvård

Innehållsansvar: Zvonimir Nakic, (zvona1), Överläkare

Godkänd av: Martin Henricson, (marhe193), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9004-593667208-74

Version: 6.0

Giltig från: 2025-06-16

Giltig till: 2027-06-13